Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII Ч. 141. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ЧЕТВЕР, 30-го ЛИПНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 30, 1981 No. 141. VOL LXXXVIII

УНС І ЖИДІВСЬКИЙ КОМІТЕТ ПЛЯНУЮТЬ СПІЛЬНІ АКЦІЇ

Дейвид Рот (у першому ряді, другий зліва) з членами Головного Екзекутивного Комітету і головним контролером мґром Іваном Гевриком (у другому ряді, посередині) у Головній Канцелярії УНСоюзу.

Джерзі Ситі, Н.Дж. — З метою поширення діялогу поміж українською і жидівською громадами у наслідок створення Товариства Єврейсько-Українських зв'язків, що його очолює Яків Сусленський, Головну Канцелярію і в-во „Свобода" відвідав в четвер, 23-го липня, Дейвид Рот, директор Інституту плюралізму і групової ідентичности при Американсько-Жидівському Комітеті (АЖК), та відбув довші розмови з членами Головного Екзекутивного Комітету і редакторами видавництва.

Як відомо, Рот брав участь у всіх імпрезах, улаштованих в Чікаґо з нагоди приїзду туди Якова Сусленського у квітні цього року. Він є довголітнім особистим приятелем заступника головного предсідника УНС д-ра Мирона Куропася і він співпрацював з ним у кількох етнічних проєктах.

Під час розмов обговорено ряд спільних зацікавлень української і жидівської груп, можливості влаштування спільних імпрез, поширення співпраці у різних ділянках громадського життя тощо. Одною із таких імпрез буде конференція на тему „Зміни в житті етнічної родини — вигляди на майбутнє", що її спонзоруватимуть УНС і АЖК. Дата, місце й інші аспекти цієї конференції узгіднюються і вони будуть своєчасно подані до загального відома.

У розмовах, які відбулися напередодні звичайних нарад Екзекутиви, взяв участь теж головний контролер мґр Іван Геврик.

В Англії почалися соціяльно-економічні реформи

Лондон, Англія. — Англійський уряд предложив парляментові заповіджений проєкт закону про фаховий перевишкіл ізатруднення безробітної молоді. Проєкт цей є значним відхиленням від дотеперішньої політики консервативного уряду й викликаний він вуличними заворушеннями молоді, серед якої величезне безробіття.

Проєкт внесений урядом прийшов у дуже критичній ситуації англійської економіки. Безробіття осягнуло рекордову висоту 11,8 відсотка всіх працюючих, економічні показники далі проявляють знижкову тенденцію, хоч прем'єр Марґарет Тачер останньо знов заявила, що „економіка осягнула дно й відбилася від нього", що без сумніву було одним зі співчинників недавніх заворушень.

Проєкт уряду передбачує інвестицію одного більйона долярів на протязі найближчого року на затруднення непрацюючої молоді та на перевишкіл тих усіх, які його потребують, не отримавши в школах, або не закінчивши освіти. З огляду на велику більшість консерватистів у парляменті проєкт цього закону перейде без труду і без значніших доповнень, хоч проти нього є багато голосів. Заатакувала його лейбористська фракція у парляменті, вважаючи в повні невистарчаючим. Гостро скритикувало його керівництво трейд-юніонів, яке назвало його „мішком піску для стримання велечезної повені", навіть серед елементів консервативної партії чути голоси, що цей проект це замало в порівнянні з величезними потребами. Проєкт передбачує, що до березня 1983 року, тобто за неповних 20 місяців 216,000 молодих британців буде охоплено ним. Є це мале число в порівнянні з числом усіх безробітних в Великобританії, яке досягає три мільйони душ. Одначе тільки частина тих трьох мільйонів це молодь до якої відноситься закон.

Крім невдоволення з обмежености проєкту уряду тут і там почали оживати вуличні виступи молоді. Найбільший з них мав місце в дільниці Токстес, у Ліверпулі, де групи молоді, озброєні „коктайлями Молотова" почали знову атакувати промислові й торговельні приміщення та нищити їх. Рішуча інтервенція поліції припинила ті виступи. Одначе вони принесуть мабуть першу людську жертву, таксівкаря, якого важко побито, заломивши йому в декількох місцях чашку.

Перемир'я започатковує дальші мирові заходи

Єрусалим, Ізраїль. — Скрайні елементи по ізраїльському і палестинському боці виявляють своє невдоволення з заключеного перемир'я. Партизанські групи з'єднання палестинців, які є членами Генеральної команди, взяли на себе відповідальність за останні нарушення перемир'я і заповіли нові В Ізраїлі крайні елементи побоюються, що перемир'я дасть кращі можливості, як до тепер, виконувати терористичні акції на терені Ізраїля.

Ізраїльський уряд погодився на перемир'я в часі розгортання бойових операцій його військами, які мали на цілі знищити командні пункти й бази палестинських партизан і терористів. Дотеперішні успіхи ізраїльських збройних з'єднань були такі великі, що можна було сподіватися виконання наміченого пляну. Це є одною з головних причин незадоволення по ізраїльському боці. З боку палестинців, які останньо отримали великі транспорти модерної зброї з СССР, з Лівії та деяких інших країн, падають численні голоси, що настала надійна пора на перемогу і саме в той час Ясир Арафат погодився на перемир'я.

Не зважаючи на ті всі застереження є надії на втримання перемир'я, тимбільше, що воно заповідає дальші мирові розмови з метою шукання мирної розв'язки існуючого ізраїльсько-палестинського конфлікту. Найбільше застереження проти перемир'я, крім скрайніх палестинських угрупувань висловлюють сирійці, які побоюються, що будуть змушені у випадку тривалого миру відтягнути свої війська з Ливану. Їх підтримують і ведять широку дипломатичну акцію проти перемир'я та розгалужену підривну акцію Совєтський Союз та його сателіти. Совєтський Союз не скриває свого невдоволення з огляду на його виелемінування з переговорів в справах ізраїльсько-палестинського конфлікту.

Філіп Габіб, спеціяльний висланник президента Роналда Реґена на Близький Схід зі завданням довести до перемир'я, прибув до Вашінґтону з метою здати звіт і отримати інструкції для дальших заходів. Крім ЗСА над перемир'ям працювали представники Савдівської Арабії, які може в найбільшій мірі причинилися до нього. Одною з проблем, яка вимагає негайної розв'зки, є питання, до якої міри обидві сторони — Ізраїль і ПВО — можуть використовувати перемир'я для постачання зброї і людських резерв у прикордонну зону.

БОГДАН ЧУЙКО ЗАСУДЖЕНИЙ ВТРЕТЄ

Ню Йорк, Н.Й. — (Пресова Служба ЗП УГВР). — Між документами, отриманими з України, є скарга Богдана Чуйка в справі його незаконного засудження, написана 19-го січня 1981 року до першого секретаря пермського обласного комітету КПСС. Цей документ друкуємо в скороченому вигляді.

Богдан Чуйко, учасник визвольної боротьби, був вперше заарештований і засуджений на 10 років ув'язнення в 1949 році. В 1972 році його заарештували і засудили вдруге на 15 років таборів суворого режиму і 5 років заслання за ст. 64 КК РСФСР — „зрада батьківщини". Але в грудні 1976 року його звільнили, зарахувавши попереднє ув'язнення, з огляду на інвалідність. Йому дозволили поселитися в місті Мічурінську, Тамбовської области, де живе його дружина.

10-го березня 1980 року Чуйка заарештували, звинувачуючи за ст. 93 ч. IIКК РСФСР - „грабування державного майна шляхом шахрайства", і 12 квітня засудили на 6 років позбавлення волі. Чуйкові поставили в обвинувачення, що зараховані до його трудового стажу роки праці від 1949 до 1956 року і записані в трудовій книжці за рішенням Іркутського обласного суду є спробою ввести в обман державні органи, щоб дістати пенсію.

Першому секретареві Пермського обласного комітету КПРС Коноплькову Борису Всеволодовичу від Чуйка Богдана Михайловича, 1919 року народження, засудженого за статтями 15, 93 ч. II КК РРФСР на строк 6 років. 618505 Пермская обл. Соликамський р-н., п. Сим (Усольлаг спец-пос.) АМ 244-2

Клопотання про припинення сваволі та репресії.

Я, 62-річний старик, тяжко хворий, майже нерухомий інвалід 2-ої групи, засуджений 12 квітня 1980 року неправосудним вироком Мічуринського міського народного суду Тамбовської области за статтями 15, 93 ч. II КК РРФСР на 6 років виправно-трудової колонії особливого режиму як рецидевіст.

17 липня 1980 року колеґія Касаційного суду Там-

(Закінчення на стор. 3)

У світі

ПАМ'ЯТАЮЧИ НАСЛІДКИ СВОЇХ ЗАЯВ після недавного перебування у Вашінґтоні, японський прем'єр Зенко Сузукі після повороту з Канади, де він узяв участь у нараді в Монтебелло під Оттавою разом з шістьма головами урядів інших промислових країн, не склав ніякої заяви, ані вияснення. Цим разом зробили це урядники різних міністерств і інші учасники нарад у Монтебелло. Всі вони висловили велике задоволення з перебігу і висліду нарад на вершинах у Монтебелло. Всі вони підкреслили цілий ряд позитивних моментів: насамперед оживлення союзу західніх держав, опісля уточнення цілого ряду підставових фактів з господарського життя, наголошення безпеки всіх держав Заходу, а може на першому місці устійнення рам для зв'язків і торгівлі з Совєтським Союзом. Японці усвідомляють собі, що вони відстають далеко позаду всіх інших західніх країн у розбудові оборони. Японія єдина промислова країна, яка видає на оборону менше як один відсоток свого щорічного загального валового продукту. Президент Реґен висунув це на нарадах, але не робив з того приводу японській делегації особливих закидів, а тільки підкреслив потребу вирівняти це.

УРЯД ҐВАТЕМАЛІ вислав формальний протест до уряду Ель Сальвадору проти переступлення сальвадорсько-ґватемальського державного кордону сальвадорськими вояками з повним узброєнням і важкою зброєю. Сальвадорські вояки переслідували червоних сальвадорських партизанів, які перейшли в утечі на територію Ґватемалі, де були їхні бази. Урядові сальвадорські частини перевели акцію на ті бази, здобули їх і знищили. Уряд Гондурасу в свому протесті підкреслив, що він заінтересований у першу чергу в тому, щоб у майбутньому таке не повторялося та щоб його державна суверенність не була нарушена.

У ПОРТУГАЛІЇ ВИНИК конфлікт у правлячій партії соціял-демократів. Конфлікт виник між двома головними особами тієї партії, які входять у склад уряду: лідером партії, який є також прем'єром португальського уряду Пінто Бальсемао та одним з провідних членів партії, який тепер має пост міністра соціяльних справ Карльосом Мацедо. Наслідком конфлікту Мацедо зрезиґнував зі свого міністерського посту і пост цей після нього перебрав тимчасово прем'єр. Одначе на тому не закінчився конфлікт, а навпаки Мацедо і група його прихильників вимагає партійного конґресу і вибрання нового партійного керівництва.

РОБІТНИЧІ СТРАЙКИ в ділянках обслуги суттєвих і найконечніших потреб населення--здоров'я харчування, безпека, навчання дітей, транспорт тощо — завжди викликували не лише, широкий відгомін, але й негодування і дискусії. Та проблема існує у всіх вільних країнах, з яких кожна пробує їх розв'язувати по-своєму. Останньо Індіра Ґанді пробує розв'язати цю проблему законом, яким заборонено в одних ділянках, а в — інших значно обмежено право на страйк. Розуміння суттєвих і найконечніших життєвих потреб у тому законі дуже широке. До них належать, телефон, залізнодорожний транспорт, летунство, нафтова продукція і транспорт нафтових виробів, пошта, шпитальництво і оборона країни. Дуже велике розгалуження ділянок викликало спротив серед профспілок в Індії. Одначе в Індії далеко не всі робітники належать до профспілок і тому їхній спротив не матиме такої ваги, яку мавби, якщо б усі, або принаймні переважаюча частина робітників належала до профспілок.

АБУ ВАЛІД, шеф військових операцій Палестинської Визвольної Організації, висловив думку, що Ізраїль не задоволений вислідом своїх дотеперішніх бойових операцій включно з бомбленням і через те незабаром він переведе на велику скалю десанти на терен Ливану, не зважаючи на перемир'я.

В Польщі зменшено м'ясні приділи

Варшава, Польща. —Прем'єр Войцех Ярузельські заповів у своїй промові під кінець дев'ятого надзвичайного з'їзду комуністичної партії Польщі, що тепер прийшли важкі часи й треба буде ділом, а не дебатами, взятися до їхнього переборення. Декілька днів після того уряд зменшив приділи м'яса на 20 відсотків на місяць. Таким чином з 7,7 фунта, що дотепер отримувала кожна особа в Польщі, буде буде отримувати около шість фунтів.

Вже перед тим Ярузельські заповів значну підвишку цін на всі харчові продукти. В додатку на піднесення цін і зменшення приділів, покищо у випадку м'яса, але мабуть прийдуть і в інших продуктах, уряд заповів категорично, що цим разом не буде ніяких підвишок платень, ані вирівнювальних доплат до платень. Польща ввійшла в фазу остаточної боротьби з господарською кризою.

До того всебічного затискання пояса долучилася вимога збільшення продуктивности робітниками. Покищо в цій ділянці не видано ніякого конкретного зарядження, ані якого доручення, а тільки загальний заклик, але незабаром прийдуть конкретні заходи.

Не є добре також з іншими харчовими продуктами. З полиць у крамницях все швидко зникає, люди роблять запаси й тим ще тільки погіршують положення. Численні держави вже заповіли висилку харчевої допомоги до Польщі й треба вважати, що вона в дорозі, як також пообіцяний продаж по обнижених цінах і на кредит. У зв'язку з тим настрої польського населення не є панічні, хоч слідне загальне схвилювання.

До схвилювання спричиняється також нова заповідь страйків профспілкою „Солідарносьць", якщо не будуть виконанні домови з урядом і його зобов'язання. Прем'єр Ярузельські заповів, що так звані „ґданські умови" будуть базою дальших потягнень і заходів, але тут і там на провінції трапляються конфлікти між владою і робітниками та їхніми профспілками. Нові страйки значно погіршили б господарське положення Польщі, яке й так невеселе. На обниження приділу м'яса погодилася профспілка, здобувши деякі консеції на майбутнє.

КУБИНСЬКЕ НАСЕЛЕННЯ щораз більше незадоволене з Фіделя Кастра і його режиму. Десятки років минуло від його перемоги, а з обіцяних благ — небагато здійснилося. Цілий ряд голосних проєктів треба було припинити, бо вони не були реальні. Після занедбання цукрової індустрії прийшов поворот до неї, бо для неї існують на Кубі особливо пригожі умови й зовсім природно продукція цукру тут найкраще оплачується й цукор є високоякісний.

Одначе погіршали побутові умови й гігієна. Як усюди, так і на Кубі колгоспи не працюють так добре, як приватні господарства. Останньо кинулася зараза на збіжжя, а в слід за тим епідемія гарячки серед людей. І ці два лиха пробував Кастро скинути на ЗСА. Виступаючи на величезному, майже стотисячному зібранні з нагоди 28-ої річниці атаки на касарні Монкада, першого революційного збройного виступу Кастра, він виголосив промову, в якій закинув американцям, що це вони своїми бактеріями й хемічними засобами викликали згадані дві епідемії.

ПРЕЗИДЕНТ ЄГИПТУ Анвар ель-Садат засудив жорстокість ізраїльських летунських налетів на Бейрут і на населені пункти в Ливані. Одночасно він відважно вказав на причини тих налетів, а саме наявність сирійських вояків і палестинських збройних груп, які або ведуть акції проти Ізраїля, або проти християн в Ливані, що їм на захист стає Ізраїль. Садат висловив думку, що причини, які подав Ізраїль для тих налетів, не оправдують їхніх розмірів і наслідків. У Єрусалимі уряд прем'єра Менахема Беґіна видав докладніше вияснення про причини і наслідки цих бомбових налетів. Згідно з урядовими ізраїльськими даними в налетах загинуло принаймні сто осіб зі складу палестинських терористів і партизан та знищено цілий ряд точок з великою кількістю воєнного матеріялу, призначеного для нападів на Ізраїля. На думку ізраїльського уряду, це повністю оправдує ці налети.

Арґентина розвиває атомову індустрію

Буенос Айрес. — Не зважаючи на господарські й технічні недоліки, на постійну господарську кризу, яка триває в Арґентині вже від довшого часу, та країна є третьою в черзі після ЗСА і Канади на західній півкулі під оглядом якости атомової індустрії.

Президент головної атомової комісії, керівного тіла для атомової індустрії, в Арґентині, віцеадмірал Карльос Кастро Мадейро, заявив про можливість побудови атомової бомби: „Ми навіть не думаємо про побудуву атомової бомби. Але Арґентина опановує і удосконалює технологію атомової зброї, щоб у майбутньому, якщо зайде потреба, мати все приготованим". В тій цілі Арґентина не підписала міжнародного договору в Тлятелолько Мехіко 1967 року, яким всі його сиґнаторі зобов'язалися не брати участи в продукції атомової зброї, ані в пробних атомових експльозіях, а також не підписала міжнародного договору з 1968 року про непоширення нуклеарної зброї.

Арґентина має вже від 1974 року в продукції атомову електрівню, другу закінчує будувати й чергового року вона буде передана до вжитку, а третю почала вона саме тепер будувати. Уряд попереднього американського президента Картера стримав продаж усіх складових частин і збагаченого урану Арґентині через те, що вона не підписала двох згаданих договорів, а теперішній Уряд президента Реґена видав декларацію про підтримку дотеперішніх договорів про непоширення атомової зброї та їхнє додаткове зміцнення. Арґентинські урядові чинники заявили, що, хоч вони не плянують побудувати свою атомову бомбу, але договору про її заборону не підпишуть.

Але зате він видав декларацію, що за ніяких умов не вжиє, коли б посідав, атомової бомби в обширі Південної Америки, але сам буде розбудовувати й буде сприяти іншим країнам Південної Америки, щоб вони також розбудували атомову мирну індустрію.

Раджай обраний на президента Ірану

Теґран, Іран. — Міністер внутрішніх справ Ірану, аятолла Мохаммед Різа Махаві-Кані, повідомив, про вислід президентських виборів, які відбулися в п'ятницю, 24-го липня. Згідно з повідомленням голосувало 14 мільйонів людей. З того 88 відсотків голосів віддано дотеперішньому прем'єрові довіреній людині аятолли Хомейні, Мохаммедові Алі Раджаєві.

Президентські вибори в Теґрані мали свої особливості. Наприклад, три інші кандидати, з яких кожен дістав кількадесять, а навіть кількасот тисяч голосів одночасно кандидували й вели пропаґанду за Раджаєм. На публічних зборах і вічах три інші кандидати кожен раз підкреслювали, що вони кандидують, але Раджай є перший кандидат. Таким чином голоси, що впали на них, були фактично голосами протесту проти режиму й особисто проти Раджая. Після проголошення, що Раджай обраний на президента, він зречеться свого президентського посту. Одначе згідно з обов'язуючою конституцією він має право номінувати нового прем'єра, якого опісля формально затвердить парлямент. Попередньому президентові, Абольгассанові Бані-Садрові, парлямент відмовив права номінувати кандидата на прем'єра.

У тому самому повідомленні подано також, що в Теґрані та в інших містах розстріляно без суду схопленого в часі облави одного з найвищих керівників лівої революційної націоналістичної організації Муджаге дін-і-Хальк Мохаммеда Різа Саадаті, а з ним ще 15 інших членів тієї організації. Саадата називають в Ірані найвидатнішим дотепер розстріляним провідником спротиву проти ісламського режиму. Вже раніше він був заарештований і засуджений на десять років тюрми, як підозрілий в шпиґунстві на користь Совєтського Союзу, що він рішуче заперечував і, що мали потвердити свідки, яких суд не допустив до зізнань.

Після останніх розстрілів число вбитих на протязі останнього місяця переступило 250 осіб.

В Америці

СІМНАДЦЯТИРІЧНИЙ СИН колишнього губернатора Ню Йорку і віцепрезидента за часів Дж. Форда, покійного тепер Нелсона А. Рокефеллера, Нелсон А. Рокеффелер мол. відбуває тепер „практику" в Об'єднаних Націях, яку він сам на себе наклав, щоб познайомитись з діями цієї світової інституції, яку шанував його батько, що був губернатором стейту Ню Йорк в той час, як ОН будувалися в Ню Йорку, а його дід подарував землю під комплекс будівель ОН.

ВЕЛИКА КІЛЬКІСТЬ АМЕРИКАНЦІВ, шукаючи позички для своїх фінансових потреб, переочують можливість позичити у тій обезпеченевій компанії, де вони заасекуровані, і позичити на дуже малий відсоток, що становить тільки 5 або 6 відсотків. Позичати, щоправда, можна лише таку суму, яка зазначена на титульній сторінці поліси, або менше, — пише „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 27-го липня.

У МОБІЛІ, АЛА., 27-го липня засуджено на досмертне ув'язнення Джана Рей Келлі. Його визнано винним у неправдивих свідченнях, що, частинно, призвело до арешту трьох білих чоловіків у зв'язку з убивством 19-річного негра Майка Доналда, яких згодом звільнено. Звичайно за неправдиві свідчення дають кару від одного до десяти років. У випадку Келлі суддя вимагав суворішого присуду, бо він уже має чотири засуди за фальшування. Доналда знайдено вночі повішеним на дереві, а Келлі свідчив, що тієї ночі він бачив трьох білих чоловіків, які, мовляв, нахвалялися, що вони „розправилися" з Доналдом, який ніби був винен їм гроші за „піґулки". Пізніше шофер таксі, який був того вечора з Келлі, заперечив його слова.

НАДІЯМ ВІЛЛІЯМА КЕЙСІ, директора Центральної Розвідчої служби, який подав прохання до спеціяльної Сенатської комісії для розвідки, щоб якомога швифше „в інтересі країни" закінчити переслуховування в його справі, не судилося зматеріялізуватися. У понеділок, 27-го липня, сенатор Берри Ґолдвотер повідомив, що згадана комісія заанґажувала адвоката Фреда Тампсона, як особливого дорадника для перевірки фінансових справ Кейсі, що вказує на продовження досліджувань комісії. Ф. Тампсон був дорадником під час досліджувань відомої „Вотерґейтської афери", а також республіканським дорадником під час переслухань в Сенатській комісії закордонних справ у справі номінації Александра Гейґа на державного секретаря. „Потриває якийсь час, поки ми прийдемо до будь-якого рішення", — сказав член Сенатської комісії республіканський сенатор Ровд Айленду Джан Чефі.

З БІЛОГО ДОМУ йдуть чутки, що Президентові Роналдові Реґенові у Канаді на вершинній конференції з головами держав Заходу була найбільше до вподоби прем'єр Марґарет Тачер, з якою його єднає подібна філософія життя. Сподобався Президентові Реґенові також, несподівано для нього самого, новий французький президент Франсуа Міттеран і італійський Спадоліні. Німецький канцлер Шмідт очолює список „знизу", але і канадський прем'єр П'єр Трудо та японський прем'єр Зенко Сузукі втішаються теж невеликими симпатіями Президента, — пише „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт".

ВЖЕ ТЕПЕР Волтер Мондейл виявляє зацікавлення виборами на Президента в 1984 році. Про це свідчить теперішня активність колишнього віцепрезидента. Для номінації В. Мондейлові потрібно буде зорганізувати ліберальну коаліцію з юнійних робітничих членів, чорних виборців і тих демократів, які не люблять сенатора Едварда Кеннеді. також корисним для нього буде — дипломатично відмежуватися від дуже непопулярного колишнього президента Джіммі Картера, до „тіму" якого належав Мондейл.

ЯКЩО ХТОСЬ ХОЧЕ ЗНАТИ, скільки років треба, щоб його заощадження в банку зросли вдвічі при даній відсотковій стопі, треба всього-навсього користуватися „правилом 72-ох". Тобто — поділити число 72, — кажуть дослідні установи, — на цю відсоткову стопу, яку дістається на ощадженнях. Наприклад, якщо хтось дістає 6 відсотків, час буде — 12 років; якщо хтось дістає 8 відсотків, то його заощаджені гроші подвояться за 9 років, і так далі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

P O Box 346 Jersey City N J 07303

Між двома крайностями

Різні компетентні, а ще більше некомпетентні аналітики й спостерігачі американської політики у відношенні до СССР застрашують американську публічну опінію такою альтернативою: детант, або холодна війна. А до того додають: іншого виходу немає. При цьому при кожній нагоді люблять вони додавати, що холодна війна завжди криє в собі небезпеку перетворитися в гарячу. Очевидно, що така альтернатива відстрашує кожну здорово думаючу людину. Та наділі так просто й схематично не є і та альтернатива далеко неповна. Життя багате, багато в ньому форм і виявів, багато можливостей і між тими двома крайностями, детантом полученим з приязню і всебічною співпрацею та холодною війною, є доволі простору для різних інших варіянтів.

Але й ті дві крайності не такі прості, як їх звичайно представляють.

Почнім з холодної війни. Холодна війна має погану славу. Воно до якоїсь міри заслужено, бо вона не дала остаточних і тривалих рішень у великому конфлікті: Схід — Захід. Хоч не було підстав сподіватися таких тривалих рішень від неї, але були такі, що власне ту помилку робили й тепер найбільше на неї нарікають. А в дійсності холодна війна залишала чимало доброго не лише для вільного світу, але для світу взагалі. Та й навіть у дечому вона повчила большевиків. Значить, ми не можемо забувати, що в часі холодної війни і якоюсь мірою завдяки їй не одне корисне пощастило осягнути. Почнім з символу холодної війни, з „повітряного мосту" у Західньому Берліні. Якщо б у часі холодної війни не осягнено нічого позитивного, то один „повітряний міст" у Берліні, велике й сильне зусилля західньої людини, її системи та її техніки вистачив би, щоб про неї сказати добре слово. Але є ще і багато інших великих успіхів, які ми завдячуємо атмосфері „холодної війни", як, наприклад, збереження Греції й Дарданельських проток, спротив і перемога в Кореї, Маршалл плян і фактичне відродження Европи, а чи не найважливіше — це усвідомлення Заходом небезпеки російського імперіялізму, цим разом захованого під маскою комунізму та потреба йому протиставитися. До великих наслідків холодної війни належить також те, що завдяки ній Москва усвідомила собі моральний і технічний потенціял Заходу і не спішиться до більших авантюр. Вона важить багато разів, заки рішиться провокувати Захід. І тільки неувага Заходу, його байдужість, часовий параліч заохочують большевиків до небезпечних агресивних починів. Там, де Захід протиставиться рішуче, Совєтський Союз радше приховує свої пазурі.

А що позитивного дав Заходові і світові детант? Фактично — небагато, бо мир не залежить від детанту. Мир залежить від готовости Заходу силою протиставитися Москві. З настанням детанту було багато рожевих надій, які, на жаль, не оправдали себе. До неґативних наслідків детанту причинилася тільки Москва. Вона згори плянувала, а відтак послідовно намагалася перевести це в життя, щоб використати детант для своїх односторонніх користей. В однаковій мірі в культурній виміні, як і в торгівлі матеріяльними вартостями, в розвитку туристичного руху, як і в обміні ученими Москва намагалася добитися реалізації, або зближення реалізації своїх імперіялістичних цілей.

Тож і не диво, що при такому стані речей на Заході мусів зродитися спротив. Коли ж російський імперіялізм, врахувавши американську розгубленість після в'єтнамської війни, почав серію аґресивних акцій у цілому світі, раніше чи пізніше мусів прийти момент, коли американці й західній світ скажуть годі. І сьогодні ми є в стадії представлення рахунків Росії за її злодіяння. Це не холодна війна, але й не детант. Одначе західній світ, а зокрема державні мужі ЗСА підкреслюють, що після привернення рівноваги захитаної московськими агресіями й зброєннями, вони знову готові засісти до розмов. Отже що? Детант знову?

Є різні розуміння детанту. Є американське розуміння детанту — це мир і свобода для всіх народів і людей. Але є і совєтське розуміння детанту, а це мир і співпраця Заходу в розбудові й зміцненні СССР. Уже на перший погляд видно, що ці два розуміння аж ніяк не можна звести до одного. Совєтський Союз ніколи не погодиться на американське розуміння детанту, а американці, як і цілий Захід не можуть у ніякому разі піти на самознищення і погодитися на його совєтський зміст.

Але, на щастя, є ще й інші можливі варіянти. Можливі й реальні та корисні обмежені розв'язки. Отже детант–це в першу чергу мир, це мирне полагодження тих конфліктних справ, які виникають і яких полагодження не можна відсувати. І на тому кінець. Без ніяких співпраць і ніяких допомог, без крайностей, без обіймів і поцілунків, без періодичних зустрічів на вершинах і подібних непотрібних переростів. Зле, що існує Совєтський Союз, але ще гірше, що йому допомагає і його підтримує вільний світ. А Захід пропаґуватиме свої життєві ідеали, своє розуміння людської гідности та свої норми в міжнародному відношенні та принципи свободи й рівноваги для всіх народів нашої плянети.

Іван Кедрин

ТРИ ОУН І 30- ТЕ ЧЕРВНЯ

У філядельфійській „Америці" з 25-го червня ц. р. появилися аж три статті-заклики з нагоди 40-річчя проголошення у Львові Акту 30-го червня. Читачеві, який не ознайомлений з нюансами української партійно-політичної номенклятури, особливо такому українському читачеві, що став поселенцем в одній вільній країні у діяспорі, не бачивши України і не знаючи дуже добре новітньої історії українських політичних партій („середовищ" — назва не грає ролі), досить трудно зорієнтуватися, хто це „Координаційна Рада СНО" (у довгому тексті „Звернення" ні разу не розкоспіровано того скороту), — який це „Провід Організації Українських Націоналістів", „Провід Українських Націоналістів", і „Президія Світового Українського Визвольного Фронту".

У тому одному числі „Америки" були аж три „Звернення" та насправді також четверте звернення п. з. „На поклик Києва". Цікаво, що ні під одним з отих чотирьох патріотичних закликів-звернень не було ні одного прізвища, тільки назви проводів, які — як згадано — можуть у численних читачів спричиняти непорозуміння, тим паче, що всі вони орудують цитатами патріотичних віршів най видатніших українських поетів. Прочитавши уважно ці всі чотири твори читач дивується: тільки в одному-однісінькому сказано щось конкретне, щось політично актуальне, конечне, потрібне; тільки у зверненні „На поклик Києва" сказано: „Єднаймося, братаймося в одному національному фронті вірних синів і дочок нашої Батьківщини!" В усіх трьох інших зверненнях — фрази, гарні, величні, високопатріотичні, з добрим добром поетичних прикрас тексту, але тільки фрази — про наші ідеали, наші бажання, нашу віру у відродження української держави, але це все власне тільки в межах патріотичних фраз.

Зорієнтовані в лябіринті десятки існуючих у нас укра їнських політичних партій знають, що авторство тих звернень належить двом партіям („середовищам"): популярно — „мельниківцям" і „бандерівцям". Алеж крім революційної ОУН в системі Світового Визвольного Фронту, і крім Організації Українських Націоналістів („мельниківців") існує ще третя партія („середовище") ОУН (за кордоном). Це один із курйозів української партійно-політичної дійсности, що існують аж три партії (табори, „середовища") з цієї самою назвою. Хтось може сказати, що це гарно свідчить про членів колишньої одностайної ОУН, що вони так вірно тримаються традиції і ні один з отих відламів колись одностайної організації не хоче виректися своєї первісної назви. Але це дуже сумно свідчить про кожний із тих трьох відламів і про всі три відлами, що вони не тільки не хочуть з'єднатись, але й взаємно ворогують. Щогірше — в націоналістичній літературі існують брошури і книжки, які в неперебірливому, напастливому й образливому тоні пишуть про вчорашніх однопартійних побратимів. Відомо, що одностайна ОУН пережила два розколи: у лютому 1940 році розкололась на „бандерівців" і „мельниківців" (популярні назви від прізвищ лідерів) і в роках 1952 — ще на „двійкарів" (від прізвищ двох видатних діячів революційної ОУН, які відкололись, перевіривши під час свого перебування в Україні, що соціяльно-економічна програма ОУН (р) — цілком нереальна. Існує ціла окрема книжка, в якій доказується, що ОУН(з) „двійкарі" чи угаверівці (взагалі відійшли від націоналізму).

Але коли виписати на клаптику паперу прізвища видатних діячів кожного з отих трьох відламів колишньої одностайної ОУН, то — стоячи збоку, не належачи ні до одного з тих відламів, а знаючи тих діячів з їхньої участи в житті нашої громади, не можна знайти між ними ніякої ідеологічної різниці: є різниці в поглядах, на спосіб, як Україна відзискає свою державність, є різниці поглядів, яким має бути суспільно-політичний устрій майбутньої української держави, є різниці у методиці праці та в поведенні серед вільної громади в діяспорі, але всі вони є патріотами-державниками і немає термометру, яким можна б зміряти, хто більший, чи менший патріот-державник. У всякому разі, революційна фраза не є таким термометром, бо від палкої фрази до революції — далека дорога. Є теж підходи до Акту 30-го червня, одні бачать в цьому Акті початок нової ери в історії України, інші легковажать його, як безслідний епізод. Одні і другі помиляються, виходячи з патріотичного, а не державницького становища, тому не мають критерію історичної перспективи.

Немає двох думок, що говорити голосно про українську державність у час жорстокого німецького володіння під час Другої світової війни — це була подивугідна відвага авторів Акту 30-го червня. На тлі тієї саможертвенної відваги — бо при найбільшому оптимізмі годі було виключити можливість репресій — бліднуть таке як невідповідна форма проголошення цього Акту.

Але відважні патріотичні автори Акту 30-го червня цілком знехтували вимогу, яку до всіх історичних актів ставить наука. Дослідник новітньої історії України, найприхильніше ставлячись до Акту 3-го червня, стає здивований й безрадний, маючи перед собою аж три тексти того Акту: 1) один текст, передрукований з розкидуваної 30-го червня

(Закінчення на стор. 3)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує Лев Яцкевич

Світла і тіні довголіття

Старинний грецький лікар Гіппократ був цієї думки, що добрий лікар — той, хто вміє задержати молодість пацієнта навіть у старшому віці. На жаль, хоча від смерти Гіппократа минуло поверх 2,300 років, медицина не всилі перевести в дійсність його ідеї, цебто стримати процес старіння, з тієї простої причини, що жаден лікар не знає, на чому основується цей процес. Кожний з них знає клясичні причини смерти у старшому віці, такі, як: недоліки серця, пістряк, параліч, цукриця, склероза артерій, недуга нирок тощо. Всі ті недуги можна, теоретично, виліковати, або запобігти їх розвиткові, але це не значить, що кожна людина доживе в той спосіб до 100 років.

І тут доходимо до стрижня основної проблеми причини старіння. Сьогодні вже відомо, що задержання фізичного та ментального здоров'я людини у старшому віці залежить не від лікарів, а від біологів, які досліджують зміни, що виникають у людині в часі старости. Дослідники зосереджують свої зусилля над розшифруванням характеру тих всіх змін, що вирішують довголіття, чи передчасну смерть. По довгих дослідах учені прийшли до переконання, що старіння тісно пов'язане з характером та природою людських клітин.

У медицині існує багато теорій про причини та суть старіння. Одна теорія уважає, що старіння – це пошкодження генетичного матеріялу наших клітин, друга, що це деґенерація самих клітин, третя, що це нагромадження токсичних субстанцій у клітинах нашого тіла, а ще інша теорія пов'язує старіння із невідповідною віджививою клітин, або відсутністю деяких ензимів, що відрізнять один рід клітин від інших. Коли наука розв'яже ті питаття, можна буде, не тільки продовжити нашу молодість, але через селективне вирощування, продовжувати пересічне тривання життя людини поза одно сторіччя.

А поки це стане дійсністю, мусимо прийняти нашу приречену долю старіння та зв'язану з нею істину нашого життя. Під теперішню пору в ЗСА, на 100 чоловіків, які досягнули 65-ий рік життя, маємо 139 жінок. Найгірше, проте, що їх число постійно більшає і, згідно зі статистикою, в 2,000 році, на 100 чоловіків буде 150 жінок. Але найбільшим ворогом старіння буде, не статева нерозмірність, а самотність. Згідно з передбаченням Комітету старіння в американськім Сенаті, в XI сторіччі на 30 мільйонів людей у пенсійнім віці, 16 мільйонів становитимуть вдови та вдівці.

Крім самотности, життя старших людей буде сповнене постійною грошевою турботою, зв'язаною з інфляцією, яка буде надщерблювати покупну вартість їх обмежених доходів з емеритури та грошових заощаджень.

Колись мрією кожного пенсіонера було прожити хоч кілька років у малім містечку, або на селі, далеко від гамору, забруднення та вандалізму великих міст. Виявляється, що ця мрія стане дійсністю тільки для небагатьох, а це з цієї простої причини, що села і малі містечка незабаром позникають, а більшість людей нашої плянети житиме у великих метрополіях. Уже сьогодні 60 відсотків людей в старшому віці, живе в великих містах, в 2,000 році їх число збільшиться щонайменше до 75 відсотків.

Якщо, проте, наші сподівання на поступ медичних наук стануть дійсністю і науці остаточно пощастить, побороти ті всі недуги, що десяткують людство у старшому віці, тоді кожна людина матиме змогу дожити, щонайменше, до 100 років, замість сьогоднішніх 78 для чоловіків та 81 для жінок.

Але, чи те продовження життя принесе людині щастя, це ще велике питання.

У першій мірі, не зважаючи на всі чудові гасла про рівність і братерство, людина, яка не працює, має в суспільстві меншу пошану, ніж та, яка працює. Єдиний вийняток становлять мистці, які творять до кінця свого життя та приманюють до себе, наче нетлі, широкі кола суспільства. Але, в загальному, люди старші віком живуть ізольовані від суспільства в старечих домах, здані здебільшого на товариство людей свого власного віку. І це почуття ізольованости та непотрібности кидає тінь смутку та депресію на людей, які осягнули пенсійний вік.

Якщо, проте, людині, пощастить виелімінувати та розв'язати всі економічні, харчові, енерґетичні, мешканеві та соціяльні проблеми, тоді, можливо, половина людства на емеритурі втішатиметься щастям і радощами продовженого віку — з його світлами й тінями.

ВЕТЕРАНИ ЗАКОРДОННИХ ВОЄН, яким Уряд оплачує студії, питаються раз у раз, чи вони повинні віддати Урядові гроші, якщо дістали забагато на науку, яку в міжчасі довелося їм з будь-якої причини перервати. Відповідь Уряду — не мусять віддавати взагалі. Але, якщо б ці ветерани вирішили знов вчитися і знову подавали б по допомогу з т. зв. GI Bill, то позичені попередньо суми їм будуть пораховані як нова допомога за науку, а нові фонди вони дістануть лише понад рівень першої суми.

К. Крупський

ПАМ'ЯТНИК У ДЕНВЕРІ — СПРОТИВ НАСИЛЬСТВУ

II

Безумовно, що заклик такого великого авторитету яким втішався серед українського населення Митрополит Шептицький, дав позитивні наслідки, тим більше, що всякий расизм був і є зовсім чужим духовості українського народу. Серед українських інтелектуалів ніколи не було таких, що своїми літературними працями поширювали ненависть до жидів, а найчисельніша верства українського народу — селянство було глибоко релігійне і традиційно дуже толерантне супроти інших меншостей в Україні.

Це можу твердити навіть на основі власного спостереження і пережиття. Ще в моєму ранньому дитинстві, моя мати наказувала мені, щоб зустрівши прохожого жида, я здіймав шапку і здоровив його словами „Слава Богу", замість популярного в наших селах „Слава Ісусу Христу". Жиди — поучала мене мати, — вірять в цього самого Бога, що й ми віруємо. Ця наука матері глибоко і на ціле життя закоренилася у мою душу.

Уже в пізнішому віці я дійшов до переконання, що такий звичай правдивої толерантности не був вийнятковим, а домінуючим моральним наставленням українського народу супроти жидів. Правда, українець міг ненавидіти жида в цій же самій мірі, як жид може ненавидіти навіть свого брата по крови, однак цього роду ненависти ніяк не можна підтягати під антисемітизм.

Зрозуміло, що серед українського населення так, як і серед усіх інших народів, був і є також злочинний елемент, який в часі війни вийшов більше з-під контролю; тому велику помилку роблять ті, хто переносить злочини цього елементу на конто цілого народу.

Вкоротці, в Денвері постане пам'ятник, який довгими століттями пригадуватиме неймовірну і жахливу трагедію, що сталася біля столиці України — у Бабиному ярі в часі гітлерівської окупації. Хтось з мудрих людей сказав, що сьогодні в світі немає аж такої великої потреби інформації, як потреби постійної пригадки. В світлі цієї істини, цей пам'ятник в Денвері напевно сповнятиме оте преважливе завдання. Він постійно пригадуватиме світові, про цю безмежну кривду, що її вчинили невинним людям майстри садизму і жорстокости.

Можна сказати, що цього злочину допустився провід народу, який дав світові стільки геніяльних людей в науці, літературі і мистецтві, у ділянках гуманістичних наук. Напевно, що ні одному з тих видатних німців і через думку не пройшло припущення, що їхній народ, який сягав вершків культури — колись допуститься найбільших в історії людства злочинів супроти гуманности.

Але приписувати вину за ці злочини виключно гітлерівській еліті не треба і не можна, бо ще живуть мільйони тих, хто пам'ятає гітлерівську Німеччину. Ми знаємо, що мілітаристичний гітлеризм в Німеччині був опертий на сильній кількамільйоновій армії, яка разом з нацистською партією та державною адміністрацією творили значну частину німецького народу. „Майн Кампф" Гітлера в тих часах почав служити німцям замість св. Письма. Кожний добрий і чесний спостерігач, який мав нагоду приглянутись гітлерівській Німеччині в часі її мілітарних подвигів та успіхів, не може погодитися з тим, що гітлерівська Німеччина опиралася тільки на Ґестапо бо в дійсності мілітарна потуга Третього Райху була оперта на якнайширших колах німецького народу і, здається, що не перебільшимо, коли скажемо, що Гітлер втішався симпатією і підтримкою ширших кіл німецького народу, чим втішалися усі інші режими Німеччини.

Метою цієї статті, одначе, не є доказувати німцям їхні провини. Ми радше хочемо вказати на ці факти для прикладу, що подібне зло може повторитися, або статися в кожному іншому народі, якщо світ легковажитиме прояви диктаторських чи расових ідеологій так, як злегковажив собі ідеологію гітлеризму.

Пам'ятник Бабин Яр Парк постає з особливо шляхетних мотивів. Він не буде спонукувати до відплати злом за зло, а тільки оберігатиме від того, щоб те зло, яке сталося в Бабиному яру — вже ніколи і ніде не повторилося. Серед чисельних пам'ятників у світі — небагато постало з такими шляхетними мотивами. Багато з них існує для звеличування мілітарних перемог тощо, а в Совєтському Союзі ще недавно здвигали масу пам'ятників для звеличання Сталіна, який був найбільшим людовбивцем у цілій історії народів. Однак Москва освячувала ті масові вбивства, що їх доконував Сталін, тільки тому, що вони служили засобом у творенні найбільшої імперії у світі, про яку не могли мріяти і російські царі.

Чи дочекаються колись пам'ятника цих понад 6 мільйонів людських жертв в Україні, які загинули в часі штучно створеного Сталіном голоду?

(Продовження буде)

Ірена Ванчицька

НА ЗАХІД

Лариса Велиградська зовсім несподівано знайшла приміщення у гуртожитку при вул. Банкґассе. Боже, яке щастя мати дах над головою і схоронище перед бомбардуванням! По двох безсонних ночах проведених у парку, так добре спалося на твердій долівці, без постелі, зате в гурті рідних людей, таких самих бездомних утікачів, як вона.

У просторій залі студентського Товариства „Січ" у Відні було гамірно, навіть весело і якби не часті летунські алярми, та суперечки, які вибухали за будь-яку дрібницю, життя було б зовсім можливе.

Такою „кватирою" особливо дуже був вдоволений Віталій, молодий студент з Донбасу. Він нічим не журився, не клопотався про працю, ані „бецуґшайни", ані харчові картки, бо в житті пережив не таке. Від восьмого року життя був на своїм хлібі, чи радше часто — зовсім без хліба. Ніколи не нарікав, співав веселих пісень, а в теплі вересневі дні пересиджував над Дунаєм. До праці зовсім не спішився, бо, як звик був казати — свої „трудодні" вже відробив.

Усі жителі будинку при Банкґассе кожного дня мусіли голоситися до „Арбайтсамту", де приділяли на працю, найчастіше до сільських господарств. Лариса дістала спрямування до військового шпиталю. Молодий, непривітний директор шпиталю із великою свастикою на рукаві брунатного мундира, розглядав посвідку медичного інституту у Генерал-Губернаторстві і говорив до медсестри Моніки:

— Ніяк не можу затямити цих чудернацьких прізвищ, а вже вимовити, то зовсім неможливо.

— І пощо їх стільки їде в наш „гаймат", коли з харчами так скупо?

— Чи думаєте „швестер", що будемо мати допомогу від цих лінивих людей з Осту? — питав черниці, яка покірно дивилася на „гавптарцта" і крутила головою, немов питаючи — пощо „оберкоманда", пляново скорочуючи фронт, їх забирає?

Те, що Ляриса побачила в шпиталі в павільйоні ч. 6, перейшло людську уяву. Здавалося, що це не люди, а залишки частин людського тіла. Без рук, без ніг, обличчя здеформовані, відморожені, в ранах, багато з них у гіпсових панцерях, тільки очі виглядали з пов'язок, а були і з випаленими очима.

Несамовите враження робив молодий вояк, який постійно сидячи, безустанку хитався, мов маятник, і повторяв:

—Нема у мене хати, ані жінки, ані дітей. Їх замучили за мою вірну службу — і кулаком комусь грозив, або заходився сміхом, від якого терпла шкіра.

Йому медсестра Лариса присвятила найбільше уваги. Її терпеливість, і лагідний голос ділали на Ганса краще від ліків і поволі почала повертатись й йому свідомість. Одного дня Ганс заридав потрясаючим плачем — і від цього часу Лариса могла вже розмовляти з ним нормально. З вдячністю дивився на неї голубими очима і немов немічна дитина шукав допомоги в своїх страшних душевних терпіннях.

Дивитися на ці нелюдські муки по десять годин денно було не під силу молодій дівчині і навіть у хаті, в малій кімнаті, що її за харчі відступила великодушно балакуча „фрау" Шульце, ці марива не зникали. Тільки тоді, коли пані Шульц розповідала про свою молодість, чоловіка Гофрата цісарського двору, про блискучі балі, на яких вона була центром уваги, Ларисині думки відвертались від дійсности, і здавалося, вона переживала казку заслухана в дитинство. Нехай „фрау" Шульце трохи фантазувала й ідеалізувала свою розповідь, однак багато було в цьому правди, бо і мама Лариси, згадуючи ці золоті часи, кінчала словами: „Хто не жив за цісаря, взагалі не жив".

Про страхіття-марива павільйону ч. 6 забувала Лариса також у міськім парку Пратері, де вибралася одної неділі з приятелькою Лесею.

Немов діти, побравшися за руки, вони бігали по парку оглядаючи чуда-дива. Вихром летіли з високих скель на електричній залізниці, злітали з висоти на легкопаді, крутилася їм голова від шаленої їзди на „Різенраді", у чистій, елеґантній цукорні заїдали смачне морозиво, слухаючи чудових вальсів Штравса. Дивлячись на веселих, гарно вдягнених і здорових людей забувалося, що у лікарнях так неймовірно терплять молоді люди, можливо і рідні цих вдоволених мешканців Відня.

Щоденні налети алянтських літаків були страхіттям. Сотні літаків скидали бомби на житлові дільниці, руйнуючи людські надбання, історичні пам'ятки столиці. Не щадили святинь, а то і лічниць, на яких повівали великі білі полотна з червоними хрестами.

Як тільки сирени сповіщали „форалярм", усіх хворих зносили у підвал-схоронище. Це все відбувалося так справно і скоро, що тяжко було повірити, щоб стільки людей протягом короткого часу можна було туди перевезти. Медичний персонал не раз дивувався і питав, навіщо кожного дня їх перевозити? Чи не краще було б залишити, щоб ворожі бомби скоротили терпіння цих нещасних людей.

Ці самі питання виринали в ранених, а відповідь була одна: „бефель". Це слово „бефель" перетворювало людей у манекени, позбавляло свободи думання, вбивало страх. Тільки часом воно виломлювалося з рам і тоді Лариса була свідком випадків, від яких ставало легше на душі, бо бачилося слабість нацистської доктрини.

Під час одного несамовитого бомбардування, коли грубі мури схоронища дрижали, мов паперові коробки, головний лікар, партієць і орденоносець, д-р Маєр зовсім втратив гордість і відвагу „іберменша". Блідий зі страху дрижав як у пропасниці і конвульсійно тряс руками Лариси, благаючи:

— Фройнляйн, моліться, просіть ласки, рятунку у Бога, бо загинемо тут всі! Я забув молитви, що у дитинстві учила мене добра мати. Фройнляйн, прошу, благаю, моліться за нас — лебедів, наче дитина. Ця сцена так потрясла Ларисою, що вона плутала слова молитви, а ще більше вражала її поведінка жінки, яка спокійно плела светер чоловікові, який боровся на східнім фронті.

— Там так холодно в цій країні медведів, а Фріц мусить перед Різдвом його дістати — пояснювала здивованим.

Слово Різдво впливало на кожного по-своєму. Запопадливі господині приготовляли страви, харчі для яких здобували з тяжким трудом. Діти раділи подарунками, які одержать під ялинку, а родини нетерпеливо чекали на приїзд з фронту синів, мужів, батьків. А всі разом тішилися припиненням, у цей святочний час, ворожих налетів.

(Продовження буде)

ЗВЕРНЕННЯ

З НАГОДИ 100-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ „РІДНОЇ ШКОЛИ"

Конференція Учителів шкіл Українознавства в ЗСА, присвячена століттю „Рідної Школи", відбулася 26-27-28-го червня 1981 року в Філядельфії, Па., та, розглянувши сьогоднішній стан українського шкільництва, прийшла до таких висновків:

1. Стверджує відсутність української національної школи на рідних землях, де її замінили „Радянська школа" — інструмент окупаційного московського режиму, використовуваний для денаціоналізації та русифікації українського народу;

2. Відзначає виняткову важливість національного виховання української молоді по всіх країнах нашого розселення;

3. З радістю підкреслює першу в історії нашого шкільництва спільну Конференцію трьох шкільних систем, які діють на терені ЗСА: православної, католицької та Шкільної Ради при УККА.

4. Княжий дар добродіїв, Анастазії та Михайла Пирських, в сумі 100,000 дол., на створення незалежного „Фонду Рідної Школи" для розбудови українського національного шкільництва, відкриває нові можливості розвитку цього шкільництва, як продовження ідеї перших засновників „Рідної Школи". Бажанням Конференції є: відновлення „Рідної Школи" в країнах нашого поселення, яка стане об'єднуючим чинником нашого шкільництва у вільному світі.

Українська Громадо! Дальше існування та розвиток Українського Національного Шкільництва повністю залежить від Вашої співучасти і жертвенности.

Резолюційна комісія:
д-р Осип Бойчук — голова
мгр Богдан Ясінський — заступник
проф. П. Андрієнко-Данчук — секретарка

Члени:
проф. Степан Воляник **д-р Леся Кисілевська – Ткач**
д-р Ігор Гурин **д-р Іван Куйдич**

Три ОУН...

(*Продовження зі стор. 2*)

1941 року летючки, є у споминах Костя Паньківського („Від держави до комітету", 1957, стор. 113-115) — цей текст правдивий; 2) другий текст був пересланий із України до філядельфійської „Америки"; і 3) третій текст з пропущенням цілого одного уступу, знаходиться в „Бібліотеці революціонера" — у Слов'янському відділі Публічної Бібліотеки при 42-ій вулиці і 5-ій авеню в Ню Йорку. Такий легковажний підхід до Акту 30-го червня самих його творців і звеличників підважує вартість і повагу Акту. І коли вже тепер, коли живуть ще свідки і сучасники Акту 30-го червня, дослідники-коментатори мають клопіт з оцінкою тієї історичної події, не маючи одного його тексту, то що й казати про майбутніх істориків-дослідників?!

Добре сталося, що відповідальний провід ОУН(р) (Визвольний Фронт) у своєму Зверненні, про яке згадане на вступі цих завваг, признав, що Акт 30-го червня прийшов після 22-го січня 1918 року і після 1-го листопада 1918 року і після 15-го березня 1939 року і тому є тільки одною ланкою українського державницького здвигу. Таким він залишиться в історії України. І ті, які починають від нього історію України, однаково, як ті, які „не визнають" того Акту — помиляються. Історичні дослідники обчімхують цю подію з леґенд і пропаґандивних фраз та розмежовують її світла і тіні, які є в кожній історичній події.

Богдан Чуйко...

(*Продовження зі стор. 1*)

бовської области скасувала вирок і віддала справу на додаткове розстеження. Проте, на протест прокурора, постановою Президії Тамбовського обласного суду від 28 липня 1980 року ухвалу скасовано і справу з директивними вказівками передано на новий повторний розгляд. 19 серпня 1980 року, без моєї та адвоката участи, згаданий вирок залишено в силі.

Мене засудили тільки за те, що я, після 15-річного строку з політичних мотивів, на пораду і пропозицію провокатора-інспіратора цієї справи, завідувача Міським відділом социяльного забезпечення (МВСЗ) І. Гурьєва, відповідно до статтей 42ВТК (Виправно-трудового кодексу) і 460 ЦК (Цивільного кодексу) РРФСР насмілився написати і подати заяву до МВСЗ на його ім'я (21 березня 1979 року), в якій просив МВСЗ призначити мені для існування пенсію, як інвалідові, враховуючи мій трудовий стаж від 1949 до 1956 року, — працю на УИТА ВА п/я І О/І „Ангарстроя", де я відбував адміністративне покарання, проте працював поза місцем позбавлення волі на будівництві залізничної лінії Тайшент-Лєна на зазначених у трудовій книжці посадах; мав деякі привілеї вільнонайманих, зокрема отримував зарплату й премії, що удокументоване в трудовій книжці і в матеріялах моєї особистої справи (о. справа 129)...

На цьому сваволя і беззаконня не кінчаються. Репресії супроти мене продовжуються також у ВТК-2 (Виправно-трудовій колонії, З перших днів мого прибуття до ВТК-2 /.../, мене, як інваліда другої групи (не можу ходити) з вищою освітою, оформили на працю статистиком — працював я два з половиною місяця. Без будь-якого проводу з мого боку мене усунули від праці і запроторили до задушливої камери. 15 ґрудня 1980 року в ВТК-2 інспектор ҐУЛ по режимо-оперативній роботі (РОР) підполковник (призвіща свого не хотів назвати) перевіряв режимний стан. Він нічого не бачив, тільки мене. Спочатку він допитував мене. Довідавшись, що я вже раніше був караний з політичних мотивів, обшукав моє робоче місце і заявив мені, що моє минуле не дає мені право на працю в ВТК. Майор управління .../нерозбірливо/ по РОР побачив на полиці шкільний глобус і наказав забрати його, щоб я не дивився на Україну. 17 грудня 1980 року начальник загону капітан Бобров наказав мені, як інвалідові другої групи, на працю не виходити. Майор ВТК-2 по РОР Трофімов пояснив мені, що від праці я усунений через статтю /мого вироку/ 18 грудня я оскаржив незаконну дію на ім'я начальника відділення підполковника Кісєльова і Солікамського, прокурора з нагляду. Але до сьогоднішнього дня (18 січня 1981 року) ні повідомлення про отримання скарг, ні відповіді немає. У ВТК рекомендований листів не приймають і повідомлень про висилку листів не існує. В'язень має право тільки вкинути листа до поштової скриньки.

Фактично мене переслідують за те, що я раніше був ув'язнений з політичних мотивів. Саме тому інспіровано „пенсійну справу", під цим приводом мене, після відбуття строку, звинувачено на підставі явно брехливих звинувачень, буцім то я в 1939-41 роках працював у Кракові в Ґестапі (насправді я був у катівнях Гестапа і невідомо, як я міг стати громадянином СРСР і бути тричі судженим за зраду батьківщини) і в 1944 році під час німецької окупації був обласним провідником ОУН-СБ, особисто мордував, допитував і вбивав радянських громадян. Насправді в 1945 році, під час німецької окупації, чотири місяці перед відхочотири місяці перед приходом радянської армії я був у антифашистському підпіллі в інтендантській службі, де мстився ґестапівцям за живцем спаленого ними мого брата і двох інших спалебрата і двох інших братів, яких вони вивезли до концентраційного табору в Освєнцімі, де один з них загинув. Ці свідомо брехливі звинувачення не мають потверджень навіть у судових вироках (о. справа 56-84,115 Але вони існують у „пенсійній справі" і в особистій справі ч.317592. Вони поширюються серед адміністрації, в'язнів і мають одну мету: передчасно скоротити мені життя після відбутого 15- річного ув'язнення.

Дуже прошу Вас припинити цькування і знущання з мене. Поновити на праці й тим самим дати мені можливість відбувати строк за неправосудним вироком. Або скерувати мене відбувати строк в Мордовському ВТК, відповідно до змісту неофіційного, явно брехливого, репресивного повторного звинувачення і таким чином дати мені можливість оминути запланованого умертвіння.

Вислав 19 січня 1981 року
Б. Чуйко"

НЕПРАВИЛЬНИЙ РЯДОК

У перекладі цитати зі статті Флори Люїс з недільного видання „Ню Йорк Таймсу," яка подана у вістці в числі 139 „Свободи" з вівтірка, 28-го липня, при виправленні коректи наліплено інший рядок, замість потрібного, тому зміст цитати суттєво змінився. Зміст цитати є такий: На перешкоді військовому втручанню СССР у Польщі стоять, серед іншого, відмінність поляків, які стануть проти совєтських військ, і від інтелектуалів чеських, які вийшли проти червоних у 1968 році в Празі, і від мадярських молодиків, які хотіли відстояти свою батьківщину від совєтського загарбника, — бо тут (у Польщі) совєтські війська матимуть проти себе частину вишколеного війська і організоване в профспілці робітництво та селянство."

— Ред

У глибокому смутку повідомляємо Приятелів, Знайомих і все Громадянство, що 17-го липня 1981 р., у Торонто, Канада, по невмолимій хворобі, відійшов у Вічність, на 58-му році життя,

наш Незабутній ЧОЛОВІК, ЗЯТЬ І ШВАҐЕР

Д-р БОГДАН СТЕПАН КЛИМЕНКО

федеральний ветеринарний лікар, член Об'єднання Ураінських Ветеринарних Лікарів у діяспорі, УНО Канади, Братства Дивізійників та інших організацій, народжений 27-го січня 1923 р. у Львові.

МИРОСЛАВА — дружина
Родина ЧУЙКІВ
і родина ГУМІНІЛОВИЧІВ

ПОХОРОН відбувся 20-го липня 1981 р. на українському католицькому цвинтарі св. Володимира й Ольги в Ошаві коло Торонта.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що в неділю, 26-го липня 1981 року упокоївся в Бозі

наш Найдорожчий
ЧОЛОВІК І ТАТО

бл. п.

ВОЛОДИМИР ВОЙЧИК

на 57-му році життя, народжений у Львові, Україна.

ПАНАХИДА — в п'ятницю, 31 липня 1981 р., о год. 8 веч. в пох. зав. Насевичів, 109 E. Tabor Rd., Філядельфія, Па.

ПОХОРОН — в суботу, 1-го серпня 1981 р., о год. 9:30 ранку до церкви Царя Христа, а опісля на цвинтар Факс Чейс.

У глибокому смутку:
дружина — ЕМІЛІЯ
дочка — ДАРІЯ
син — ЗЕНОН
Ближча і дальша Родина в Україні

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього, несподівано, 23-го червня 1981 року, на 29-му році життя, відійшов у Вічність,

наш Найдорожчий і Незабутній

СИН, МУЖ, БРАТ, ПЛЕМІННИК І ДВОЮРІДНИЙ БРАТ

бл. п. Всеч. о.

ЄВГЕН В. КРИВОЛАП

настоятель парафії св. Володимира УПЦеркви в Ембрідж, Пеннсильванія.

Не маючи можливости особисто скласти подяки усім нашим Друзям, які так численно відгукнулись в хвилинах нашого родинного смутку, дозволимо собі хоч цією дорогою подякувати Їм всім за Їхнє співчуття, допомогу, любов, пошану та молитви.

Наша щира подяка —

Їх Високопреосвященству Архиєпископу КОНСТАНТИНОВІ, Єпископу-номінату о. ЩЕРБІ та о. декану БЕКОВІ за очолення, а всім отцям-собратам Покійного з Піттсбурґського Деканату УПЦ за участь в похоронних відправах в церкві св. Володимира в днях 24-26-го червня.

Церковному хорові ім. Лисенка під керівництвом п. І. Новаківського за відспівання Заупокійних Служб Божих і всіх інших похоронних відправ.

Сестрицтву Св. Діви Марії за приготування похоронної тризни для численних учасників похоронних відправ в п'ятницю, 26-го червня.

Парафіяльній Управі і Вірним Церкви св. Володимира на чолі з головою п. БАГНІЄМ за опіку над родиною Покійного під час похоронних відправ, за покриття видатків пов'язаних з похороном та за оплату перевезення тіла Покійного літаком до Церкви-Пам'ятника в Бавнд Брук.

Наша щира подяка —

Їх Високопреосвященству Архиєпископу МАРКОВІ, Їх Преосвященству ІЗЯСЛАВУ, Єпископу Білоруської Автокефальної Православної Церкви та о. БІЛЯКОВІ, Голові Консисторії УПЦеркви в США за очолення, а всім отцям-собратам Покійного з Філядельфійського та Північно-Нюджерського деканатів за участь в похоронних відправах в Церкві-Пам'ятнику св. Андрія Первозванного в днях 26-27-го червня.

Хорові при Церкві-Пам'ятнику під керівництвом п. Т. ПАВЛОВСЬКОГО за відспівання Заупокійної Служби Божої та за чин похорону.

Сестрицтву Св. Покрови при Церкві-Пам'ятнику за приготування похоронної тризни в суботу, 27-го червня для учасників похорону.

Рівнож, наша щира подяка за прощальні слова під час похоронних відправ Владикам КОНСТАНТИНОВІ і МАРКОВІ, о. декану БЕКОВІ, Голові Консисторії о. БІЛЯКОВІ та близьким друзям Покійного, з якими Він кінчав Св. Софійську Семінарію, отцям ЧУБЕНКОВІ та НОРТОНОВІ.

Наша щира подяка Їх Блаженству Владиці МСТИСЛАВОВІ, Митрополитові УПЦеркви за відслуження Панахиди на могилі Покійного на 9-ий день смерти.

Важко знайти слів, щоб висловити належну подяку численним Друзям-Одумівцям, Членам Української Православної Ліґи та Знайомим, які прибули, нераз перемагаючи великі труднощі подорожі, щоб взяти участь в похороні. Наша найщиріша подяка всім Їм, які на прохання родини, замість квітів, зложили в пам'ять Покійного численні пожертви на різні потреби Української Православної Церкви. Списки всіх жертводавців будуть свого часу надруковані на сторінках „Українського Православного Слова". Хай Всевишній сторицею винагородить Вас усіх та благословить за Ваші добрі діла.

Дякуємо також за численні вислови щирого співчуття, писемні і телефонічні, які надійшли майже з усіх закутків світу. Вони доказали нам, що в нашому родинному горю, ми не були самі та що втрату нашого Дорогого о. Євгена відчувала разом з нами ціла Українська Православна Церква.

Хай же Всемилостивий господь винагородить всіх Вас, що молились разом з нами, що помагали нам, що співчували нам та що старались, щоб добра пам'ять про нашого Дорогого Слугу Божого о. Євгена жила й надалі в ділах милосердя на Славу Господню та Його Святої Української Православної Церкви!

Опечалені горем:
МІЛЯ — мати
МАРІЯ — дружина
ВОЛОДИМИР — брат
д-р ЮРІЙ І ОЛЯ КРИВОЛАП — дядько і тітка
ЮРІЙ КРИВОЛАП — двоюрідний брат

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п. Всеч. о.

ЄВГЕНА В. КРИВОЛАПА

будуть відправлені

П А Н А Х И Д И

в неділю, 2-го серпня 1981 року в усіх Церквах Української Православної Церкви в США

та в суботу, 1-го серпня 1981 р., о 10-ій год. ранку на могилі Покійного, на цвинтарі св. Андрія УПЦ в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Просимо згадати Покійного в ці дні у Ваших молитвах.

РОДИНА

Український Музичний Фестиваль вступив у друге 10-річчя

За десять років свого існування Український Музичний Фестиваль під незмінним головуванням ініціяторки Марти Кравців-Барабаш, здобув велику популярність не тільки своїми річними конкурсами для підростаючої молоді в ділянках інструментальної музики, співу й мистецького слова, але й своїми музичними виданнями, які постачали матеріял виключно української музичної літератури для учасників Фестивалю.

До популяризації самого Фестивалю й українських композиторів спричинились у великій мірі наші учителі музики в державних музичних школах, навчаючи українських і неукраїнських учнів творів українських композиторів та впроваджуючи їх у програми іспитів і в інші міжнародні конкурси в Канаді.

Йдучи назустріч зростаючому рівневі щораз то більше заавансованих учасників річних конкурсів, Управа УМФ створила—в десяту річницю свого існування—Міжнародний Музичний Фестиваль ім. Станислава Людкевича, який відбуватиметься щоп'ять років.

До участи в першому Міжнародному Музичному Фестивалі ім. С.Людкевича зголосилися: Леся Кізима (Дітройт, Мич.), Василь Сидоренко (Торонто), Маруся Дольницька (Монтреаль), Кетрин Робертсон (Стретфорд, Онт.), Ірена Пелех (Філядельфія), Роберт Дурзо (Юніон, Н.Дж.), Іван С.Н. Мельник (Вінніпеґ)—кляса фортепіяна; Роман Борис (Торонто)—кляса віольончелі; Тарас Зінчук (Кіченер, Онт.), Андрій Василюшко (Лондон, Онт.), Марко Ю.Сабат (Фредріктон, Н.Б.)—кляса скрипки; Галина Дитиняк (Торонто)—кляса сольо-співу. Програму заповідали: Христя Бідяк і Юрій Клюфас.

Членами жюрі були: Любка Колесса, українська піяністка міжнародної слави та член жюрі УМФ від початків його існування, Пенелоп Пітерс, концертова піяністка й викладач відомої музичної школи Істман у Рочестер, Н.Й,—в клясі фортепіяна, та Євген Плавуцький, професор оперної історії, камерної музики й оркестрації в університеті МекҐіл—в клясі співу й смичкових інструментів.

Учасники Фінального Концерту Українського Міжнародного Конкурсу Музики ім. Станислава Людкевича в Торонто (зліва): Маруся Дольницька (Монтреаль), Тарас Зінчук (Кіченер, Онтаріо), Галина Дитиняк (Торонто), Роман Борис (Торонто), Марко Юліян Сабат (Фредріктон, Ню Брансвік), Андрій Василюшко (Кіченер, Онтаріо), Кетерін Робертсон (Стратфорд, Онтаріо), Ірена Пелех (Філядельфія).

Уже сам виступ у фінальному концерті був особливим вирізненням для його учасників.

У програму цього концерту, який відбувся 7-го червня, входили твори українських і інших світових композиторів. Маруся Дольницька з музичним відчуттям виконала „Ґавот" В.Косенка, та першу частину „Сонати" оп. 10, ч.3 Л.Бетговена, а Тарас Зінчук виявив серйозну працю в технічному виконанні „Перпетуум мобіле" Ф.Ріса. Галина Дитиняк своїм приємного тембру сопрано виконала „Іду я росами"—В.Верменича, та „Ой, одна я, одна" й „Не забудь юних днів"—М.Лисенка.

Останнім виконавцем першої частини концерту був наймолодший учасник конкурсу Роман Борис, із гри якого на віольончелі пробивався природний талант і любов до праці над нелегкою технікою. Він виконав Сонату мі-мінор Й.Брамса та „Баркаролю" З.Лавришина.

Друга частина концерту складалась із виступів більш заавансованих конкурсантів. Хоч молодий ще віком скрипаль Марко Юліян Сабат виявив не тільки надзвичайну вироблену техніку, але й розуміння мистецьких властивостей творів Й.С.Баха „Партіта" й В. Косенка „Соната", а найбільше звернув увагу публіки на сценічну досвідченість. З великим відчуттям динамічних кольорів і музикальністю відіграла фортепіянові твори Ф.Мендельсона „Варіяції" оп. 54 й І.Шамо „Прелюдію" ч. 11 Кетрин Робертсон.

Закінчили фінальний концерт виконавці високого мистецького рівня: піяністка Ірена Пелех і скрипаль Андрій Василюшко. Як Андрій Василюшко, в технічно складних „Румунських народних танцях" Б.Бартока та мелодійних „Споминах з гір" В.Безкоровайного, так і Ірена Пелех прецизним виконанням „Скерцо" оп. 31 Ф.Шопена, а зокрема „Другої Рапсодії" оп. 18 М.Лисенка дали публіці правдиву мистецьку насолоду, за що зібрали заслужені довготривалі оплески. Тому не було для публіки несподіванкою, коли жюрі нагородило їх обох найвищою оцінкою. Також поділено другу нагороду скрипалеві Маркові Сабатові й піяністці Кетрин Робертсон. Третю нагороду одержав Роман Борис за гру на віольончелі. Нагороди уфундували Юрій Ємець о. Боніфатій Мальований та Український Музичний Фестиваль.

Про важливий крок вперед УМФестивалю, тобто організування міжнародних фестивалів, та про значення ширення української культури у вільному світі говорила Марта Барабаш, підкреслюючи активну співпрацю учителів музики. Окрему подяку зложила вона нашій славній піяністці Любці Колессі за її заслуги в десятилітньому існуванні УМФестивалю.

Вислови признання Управі УМФ за вщеплення знання й любови до української музики українській молоді, як також вирозумілим батькам та заслуженій діячці на полі української музики Л. Колессі зложив д-р Петро Глібович, голова Провінційної Ради КУК, під патронатом якої відбувся перший Український Міжнародній Музичний Фестиваль ім. Станислава Людкевича.

Олена Глібович

Інтронізація Владики Анатолія у Мюнхені

Погідний червневий день збережеться у пам'яті українців в Баварії. У цей день, у неділю, 28-го червня ц.р., відбулася урочиста інтронізація нового Владики Анатолія (Дублянського) в Мюнхені у німецькій церкві св.Миколая, яку вживають православні українці для для недільних Богослужень Середньовічна церква була вщерть виповнена вірними обидвох українських церков, що прибули на цю історичну врочистість, а окремі представники парафій приїхали з віддлеглих околиць Баварії, та навіть з далеких міст у Німеччині, щоб належно вшанувати і привітати нового Владику УАПЦ в Західній Европі.

Владика Анатолій Дублянський

Владика Анатолій — відомий пастир УАПЦ в Німеччині, голова Вищого Церковного Управління УАПЦ в Німеччині, голова Вищого Церковного Управління на Західю Европу і довголітній редактор „Рідної Церкви".

Середньовічна бароккова акустична церква св.Миколая була в цей літній день ущерть виповнена вірними обох наших парафій і приїжджими гостями, а значна частина присутніх залишилася ще на подвір'ї перед церквою. Вся українська громада взяла участь в цьому торжестві. Співав з'єднаний хор двох парафій, підкріплений кращими солістами, під вмілою управою паніматки Олени Дубицької.

Привітав Владику, перед входом до церкви, хлібом і сіллю проф. Юрій Бойко, відомий науковець, член Митрополичої Ради, а квіти передала пластова молодь. Опісля у церкві в супроводі присутніх священиків привітав Владику настоятель парафії в Мюнхені о.архипресвітер Палладій Дубицький, а потім урочистим „Достойно є..." хор.

На початку Літургії під час Малого Входу у своєму привітальному слові о. архипресвітер Палладій, що був керівником церемонії, підкреслив довголітню священичу працю Владики в церковному винограднику, як пастиря, редактора „Рідної Церкви" і як голови Вищого Церковного Управління УАПЦеркви. Він згадав що Владика походить з Волині, перед війною закінчив Варшавський університет, а священство приняв на еміґрації в Німеччині майже вже тридцять років тому, і був висвячений Митрополитом Ніканором (Абрамовичем).

Опісля наступило відчитання документу про хіротонію і номінацію Владики Анатолія, що відбулося в трьох мовах: о.архипресвітер Палладій Дубицький відчитав українською мовою, о. митрофорний протоєрей Михайло Ґалинця, член ГУ УАПЦ в Англії і настоятель катедри Преображення Господнього в Лондоні — англійською мовою та о. Олександер Ковальський, член Вищого Церковного Управління УАПЦ, німецькою. Гостями цього торжества були: о.крилошанин Степан Дмитришин, канцлер, як представник Владики Платона (Корниляка) від Української Католицької Церкви, і пастор К.Г.Денк від Німецької Лютеранської Церкви.

Хіротонія Владики Анатолія відбулася у Церкві-Пам'ятнику св.ап. Андрія в Бавнд Бруці, Ню Джерзі в неділю, 31-го травня ц.р. Висвятили Владику Анатолія три єпископи: Блаженніший Митрополит Мстислав, Архиєпископ Філядельфійський і Митрополит УАПЦ в ЗСА і діяспорі, Архиєпископ Марко з Ню Йорку та Архиєпископ Константин з Чікаґо. Владика Анатолій іменований єпископом Лондонським і Західньоевропейським УАПЦеркви з осідком у Західній Німеччині. Він став єпископом на місце померлого 14-го квітня ц.р. в Ню Йорку Архиєпископа Ореста (Іванюка).

До участи в Архиєрейській Службі Божій разом з Владикою Анатолієм стали отці: о. архипресвітер Палладій Дубицький, о.митрофорний протоєрей Михайло Галиця, о.протопресвітер Демид Бурко, о. протопресвітер Михайло Гільтайчук, о. протоєрей Микола Гаюк та о.Олександер Ковальський з протодияконом Степаном Курешою і дияконом Кирилом Мориним. Прислуговували: іподиякон Олекса Найко й іподиякон Юрій Шімельпфеніґ та вівтарні хлопчики Анатолій Марченко, жезлоносець, і Петро Лапушинський, свічконосець.

На Запричасному о. архипресвітер Палладій в імені священиків, пастирів УАПЦ в Европі, склав обітницю допомагати Єпископови Анатолієві в його архиєрейській праці на славу Божу і для добра церкви і народу.

Свою проповідь почав Владика словами: „Ідіть за Мною, і Я зроблю вас ловцями людей (Мф. 4, 19) і навязав до покликання перших апостолів, серед яких згадав св.Андрія, св.Симона, пізнішого Петра, а потім Йоана Якова й інших, які пішли за Христом. Згадав, що цим шляхом пішов і Владика, щоб бути пастирем, а тепер — „щоб стати керівником духовного корабля".

Владика згадав, що релігійне виховання дали йому побожні батьки й учителі релігії в ґімназії, ще перед війною і це спрямувало його, після світської праці, до служби в церкві, бо на еміґрації він став священиком, вже тридцять років тому.

Владика, що його висвячення відбулося в Церкві-Пам'ятнику св.Андрія в Бавнд Бруці 31-го травня ц.р., що там і була його перша Архиєрейська Служба Божа, а друга — в Людвіґсбурзі. У Мюнхені — це вже його третя Архиєрейська Літургія, і тому приємно бачити близьких йому священиків і мирян. Владика закликав вірних до побожного життя, бо „всі повинні служити Богові для добра церкви і народу...Любімо нашу віру, нашу церкву, але шануймо також віру інших" — сказав Владика.

Уділенням Архиєрейського Благословення — „Благословення Господнє на Вас" закінчив Владика.

Після проповіді протодиякон Степан Куреша виголосив многоліття Блаженнішому Митрополитові Мстиславові, Владиці Анатолієві, духовенствові, провідникам народу, представникам установ і парафій та всім присутнім, що почерзі велично з піднесенням виконував хор.

Відспіванням церковного гимну „Боже Великий, єдиний" закінчилося Архиєрейське Богослуження, яке збережуть в пам'яті присутні миряни.

По полудні у поблизькій гостинниці відбувся спільний обід, в якому взяло участь, разом із духовенством і Владикою, понад 200 мирян, в тому і представники установ, організацій, товариств і парафій, які опісля, почерзі, складали Владиці привіти (понад двадцять промовців) та особисті побажання і ґратуляції (понад десять), що у статті прямо не можна охопити.

Д-р Б.Кузь

